

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΕΙΚΤΗ

ΤΡΑ08: ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΟΡΙΣΜΟΣ - ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Ο υπολογισμός των δεικτών οδικής ασφάλειας αφορά στην παρακολούθηση των συνθηκών ασφαλείας του αυτοκινητόδρομου της Εγνατίας Οδού.

Ο υπολογισμός των δεικτών ασφαλείας βασίζεται στα καταγεγραμμένα στοιχεία των οδικών ατυχημάτων με παθόντα πρόσωπα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Η συλλογή και ανάλυση των πληροφοριών που αφορούν στα οδικά ατυχήματα και συμβάντα αποτελούν βασικές προϋποθέσεις της διαδικασίας βελτίωσης της οδικής ασφάλειας.

Η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» συλλέγει και καταγράφει με δικά της μέσα την πρωτογενή πληροφόρηση για τα ζητήματα οδικής ασφάλειας και, εφόσον απαιτηθεί, διασταυρώνει τις πληροφορίες με αντίστοιχες καταγραφές των Υπηρεσιών της Τροχαίας και της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Ο υπολογισμός, σε τακτική βάση, των δεικτών οδικής ασφάλειας για την Εγνατία Οδό, που αποτελεί μέρος του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου, παρέχει τα δεδομένα για το πρώτο στάδιο της «Κατάταξης και διαχείρισης της ασφάλειας στο εν λειτουργία οδικό δίκτυο» σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 2008 για τη «διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών».

Τα παρακάτω αποτελέσματα αποτελούν προϊόν ειδικής επεξεργασίας των καταγεγραμμένων Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων στην Εγνατία Οδό από το 2000, που αποδόθηκαν τα πρώτα τμήματα του αυτοκινητόδρομου στην κυκλοφορία, μέχρι και το 2012.

Τα πρωτογενή δεδομένα για τον υπολογισμό των Δεικτών Οδικής Ασφάλειας προέρχονται από τις εξής πηγές:

- Τις καταγραφές από το προσωπικό λειτουργίας (Ομάδες Άμεσης Επέμβασης & Κέντρα Ελέγχου Κυκλοφορίας) της Εγνατίας Οδού.
- Τα μηχανογραφημένα στοιχεία των Δελτίων Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων (ΔΟΤΑ) τα οποία συμπληρώνονται σε περίπτωση οδικού ατυχήματος με παθόντα πρόσωπα από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Τροχαίας και στη συνέχεια μηχανογραφούνται από τη Διεύθυνση Κοινωνικών Στατιστικών της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.).

- Τα ημερήσια στατιστικά στοιχεία Τροχαίας που δημοσιεύονται στο διαδίκτυο από τη Διεύθυνση Τροχαίας του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ.

Η επεξεργασία και ανάλυση των πρωτογενών δεδομένων και ο υπολογισμός και παρουσίαση των Δεικτών Οδικής Ασφάλειας πραγματοποιήθηκαν από το Τμήμα Οδικής Ασφάλειας του Τομέα Λειτουργίας, Εκμετάλλευσης και Συντήρησης της ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ -ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται η ετήσια εξέλιξη, μεταξύ 2000 και 2012, των Δεικτών Οδικής Ασφάλειας στην Εγνατία Οδό όσον αφορά στα ατυχήματα με θανατηφόρους τραυματισμούς. Στο Διάγραμμα 1 απεικονίζεται η εξέλιξη, μεταξύ 2000 και 2012, του δείκτη «Θανατηφόρα ατυχήματα ανά 1 δισ. (10^9) οχηματοχιλιόμετρα» σε σχέση με το κυκλοφοριακό έργο.

Από την επεξεργασία των δεικτών οδικής ασφάλειας προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Το έτος 2012, σε σχέση με το 2011, μειώθηκε κατά περίπου 52% ο αριθμός των θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων στην Εγνατία Οδό. Αντίστοιχα, ο δείκτης «θανατηφόρων ατυχημάτων ανά 1 δισ. (10^9) οχηματοχιλιόμετρα» μειώθηκε κατά 46%. Συγκεκριμένα, το 2012 ο εν λόγω δείκτης ανήλθε σε 4,7, τιμή που είναι η χαμηλότερη καταγεγραμμένη στην Εγνατία Οδό από το 2000. Η τιμή του δείκτη «θανατηφόρων ατυχημάτων ανά 1 δισ. (10^9) οχηματοχιλιόμετρα» για το 2012 είναι παραπλήσια του αντίστοιχου δείκτη για κάποιες χώρες της νότιας και ανατολικής Ευρώπης αλλά υπολείπεται των μέσων όρων χωρών της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης με παράδοση στους αυτοκινητόδρομους^{1,2}.
- Επισημαίνεται ότι στον δείκτη εμπεριέχεται η μείωση της κυκλοφορίας λόγω της οικονομικής ύφεσης. Η σημαντική μείωση του έτους 2012 οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αλλαγή της οδηγικής συμπεριφοράς εξαιτίας της αύξησης της τιμής των καυσίμων κίνησης.
- Τονίζεται ότι παρότι η μέθοδος αξιολόγησης των θεμάτων οδικής ασφάλειας με τη χρήση των δεικτών επικινδυνότητας που λαμβάνουν υπόψη την έκθεση σε κίνδυνο υπό τη μορφή των διανυθέντων οχηματοχιλιομέτρων θεωρείται η πλέον αξιόπιστη, εμπεριέχει ένα σημαντικό μειονέκτημα: είναι μεροληπτική όσον αφορά στις οδούς με χαμηλό κυκλοφοριακό φόρτο (μια τυχαία διακύμανση ελάχιστων ατυχημάτων ανά περίοδο τροποποιεί σημαντικά το ποσοστό ατυχημάτων σε αυτές τις θέσεις)³. Αυτό ισχύει για την Εγνατία Οδό της οποίας οι φόρτοι είναι σχετικά χαμηλοί και σημαντικά μικρότεροι σε σχέση με

¹ Bundesanstalt für Straßenwesen (BaSt), Verkehrs und Unfalldaten international, Ausgewählte Risikogrößen im Jahr 2011, 2013, <http://www.bast.de>

² IRTAD Database, Risk Indicators, December 2012, <http://www.internationaltransportforum.org>

³ PIARC, Road Safety Manual - Recommendations from the World Road Association, 2005

αυτοκινητόδρομους άλλων Ευρωπαϊκών χωρών με τους οποίους γίνονται οι στατιστικές συγκρίσεις.

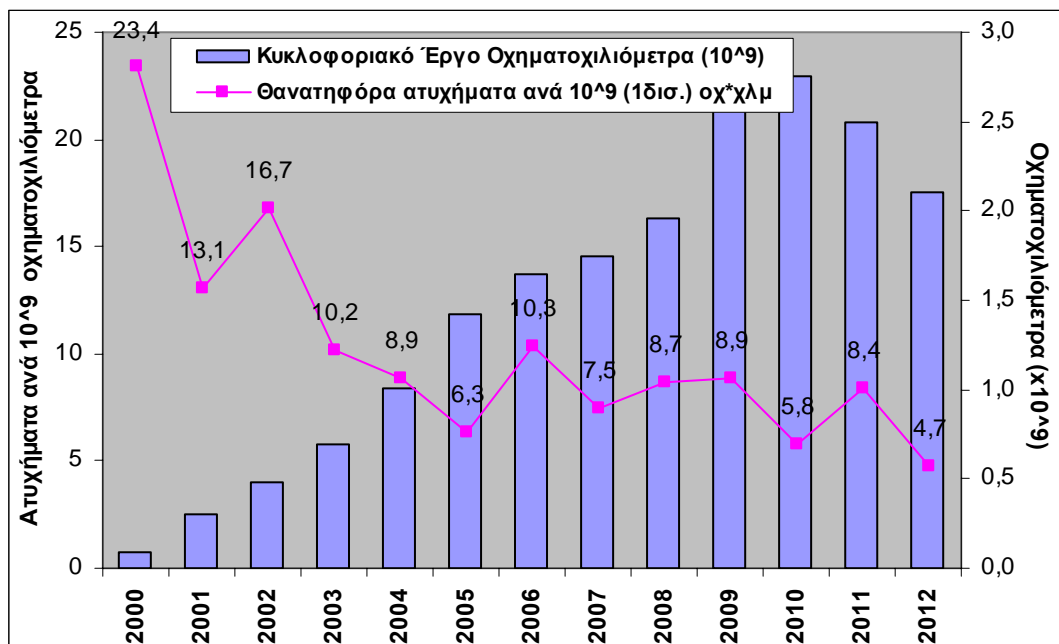
ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΟΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ, 2000-2012

Έτος	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ		ΕΤΗΣΙΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΟΔΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ				
	Σταθμισμένο Μήκος (χλμ)	Κυκλοφοριακό Έργο Οχηματοχιλιόμετρα (10 ⁹)	Θανατηφόρα ατυχήματα ανά 10 ⁹ (1δισ.) οχ*χλμ	Νεκροί ανά 10 ⁹ (1δισ.) οχ*χλμ	Θανατηφόρα ατυχήματα ανά χλμ	Νεκροί ανά χλμ	Νεκροί ανά ατύχημα
2000	74	0,09	23,4	23,4	0,027	0,027	1,0
2001	162	0,31	13,1	13,1	0,025	0,025	1,0
2002	226	0,48	16,7	20,9	0,035	0,044	1,3
2003	307	0,69	10,2	11,6	0,023	0,026	1,1
2004	312	1,01	8,9	9,9	0,029	0,032	1,1
2005	394	1,42	6,3	7,0	0,023	0,025	1,1
2006	422	1,65	10,3	11,5	0,040	0,045	1,1
2007	456	1,74	7,5	9,2	0,029	0,035	1,2
2008	501	1,95	8,7	10,7	0,034	0,042	1,2
2009	615	2,81	8,9	12,1	0,041	0,055	1,4
2010	642	2,75	5,8	6,9	0,025	0,030	1,2
2011	642	2,50	8,4	10,4	0,033	0,040	1,2
2012	642	2,11	4,7	6,2	0,016	0,020	1,3

* Δεν περιλαμβάνεται το οδικό τμήμα Α/Κ Κλειδίου - Α/Κ Καλοχωρίου (Κ1), μήκους 24 χλμ, που αποτελεί κοινό τμήμα μεταξύ Εγνατίας Οδού και ΠΑΘΕ.

** Το οδικό τμήμα Α/Κ Μέσσης - Α/Κ Μάκρης, μήκους 16 χλμ, προσμετράται από τον Ιούνιο 2008 που ολοκληρώθηκε η πλήρης αναβάθμισή του σε αυτοκινητόδρομο

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΟΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ & ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟ, 2000-2012

ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Πηγές

A. Οδικά ατυχήματα

- Δελτίο Οδικών Τροχαίων Ατυχημάτων (ΔΟΤΑ), Ελληνική Στατιστική Αρχή (Ελ. Στατ.), Διεύθυνση Κοινωνικών Στατιστικών, Τμήμα Στατιστικών Δικαιοσύνης
- Ημερήσια στατιστικά στοιχεία Τροχαίας, Γενικό Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, Κλάδος Ασφάλειας & Τάξης, Διεύθυνση Τροχαίας, <http://www.astynomia.gr>
- Πίνακας Συμβάντων Περιπολιών Ομάδων Άμεσης Επέμβασης, Λειτουργική Διαδικασία ΕΟΑΕ-ΛΕΣ-440 «Ομάδες Άμεσης Επέμβασης (Ο.Α.Ε.)», Εγνατία Οδός Α.Ε.
- Πίνακας Συμβάντων Τεχνικής Αστυνόμευσης, Λειτουργική Διαδικασία ΕΟΑΕ-ΛΕΣ-410 «Διεξαγωγή Τεχνικής Αστυνόμευσης - Αποκατάσταση Βλαβών», Εγνατία Οδός Α.Ε.

B. Κυκλοφοριακά στοιχεία

Τα στοιχεία των κυκλοφοριακών φόρτων και του έργου προέρχονται από μετρήσεις και εκτιμήσεις του Τμήματος Κυκλοφορίας της Εγνατία Οδός Α.Ε.

Μεθοδολογία

Η ανάλυση των στοιχείων και ο υπολογισμός των Δεικτών γίνεται συνολικά σε επίπεδο Νομού και στη συνέχεια στο σύνολο του αυτοκινητόδρομου.

Τα στοιχεία/δείκτες που υπολογίστηκαν στην παρούσα έκδοση του Δελτίου Αποτελεσμάτων Δείκτη ΟΔ-B-10 (Οδική Ασφάλεια) είναι τα εξής:

- α. Δείκτης επικινδυνότητας εκπεφρασμένος σε θανατηφόρα ατυχήματα ανά 1.000.000.000 (10^9) οχηματοχιλιόμετρα (veh x km)
- β. Δείκτης επικινδυνότητας εκπεφρασμένος σε νεκρούς ανά 1.000.000.000 (10^9) οχηματοχιλιόμετρα (veh x km)
- γ. Ετήσιος αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων ανά χλμ οδού
- δ. Ετήσιος αριθμός νεκρών από οδικό ατύχημα ανά χλμ οδού